

dem med. Jeg finder det i høj Grad ønskeligt og tilfredsstillende, at der sker en saadan Udvikling i deres Anskuelse, og saa optimistisk er jeg, at jeg altid har ventet, at den vilde komme. Jeg anerkender den ganske uforbeholdent, paa samme Maade som jeg her fra min Plads har anerkendt det, hver Gang de støttede alt, hvad der var nationalt, det danske Arbejde f. Eks.

Det har sin store Betydning, at Socialdemokratiet ved det Forslag, det har stillet, nu ikke alene er ophørt med at modarbejde den selvstændige Mesterstand, men endog har taget sig for positivt at støtte Mesterstanden og sætte større Fart i dens Udvikling. Det er nemlig det, denne Bevilling har til Hensigt. Den har til Hensigt at skabe gunstigere Forhold for Udviklingen af en selvstændig Mesterstand. Man maa fra socialdemokratisk Side i nogen Grad have forsonet sig med den nuværende Samfundstilstand, der i saa overordentlig høj Grad hviler paa den selvstændige Bedrift. Og saa decideret er de tre Forslagsstilleres Stilling, at de ikke kunne siges blot at have støttet et Ønske fra Mesterstanden — for der foreligger ikke et saadant Ønske paa denne Finanslov — men de ere løbne dette Ønske i Forvejen og have foreslaaet en Forhøjelse, som Mesterstanden gennem sin Organisation endnu ikke var naaet til at anse det for forsvarligt at fremkomme med. De have i det Stykke vist sig, hvis man vil tale fransk, plus royaliste que le roi, og hvis man vil tale dansk, mere mestervenlige end Mesterstanden selv. Imidlertid er det, som sagt, et Forslag, som jeg, ikke mindst efter den Anbefaling, der blev givet det af det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), maa betragte som en ærlig ment Haandsrækning fra deres Side til Mesterstanden, og som jeg derfor er dem taknemmelig for.

Naar der ikke fra Mesterstanden selv gennem dens Organisation, Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk, som omfatter 350 Haandværkerforeninger hele Landet over, er fremsat Forslag om at søge om en Forhøjelse af den oprindelige Bevilling, ønsker jeg at gøre et Par Bemærkninger til Oplysning derom og et Par Bemærkninger i det hele om denne Bevillings Formaal og Anvendelse, som maaske ikke vil staa alle ærede Medlemmer lige klart, men som det maaske vil have nogen Interesse at gøre nøjere Bekendtskab med.

Hovedgrunden til, at Fællesrepræsen-

tationen ikke i Aar er fremkommen med noget Andragende om at faa Bevillingen forhøjet, er den, at man ikke har fundet sig berettiget dertil, fordi den sidste Sum, der var bevilget til det Øjemed, viste sig at være tilstrækkelig. Der var ganske vist 132 Andragere og kun 50; der fik bevilget Laan, men jeg kan oplyse, at den Sum, der var til Raadighed, var tilstrækkelig til at tilfredsstille de Andragere, som efter de Grænser, der en Gang ere truffene for Bevillingen, vare kvalificerede, saa at vi, selv om vi havde haft 50,000 Kr. mere sidste Aar, ikke vilde have været i Stand til at anvende dem. Nu er det muligt, at det kan være et enkelt Aars Resultater, men det andet Moment, som har bidraget til, at vi ikke have søgt Forhøjelse, er, at Andragendernes Antal er gaaet i høj Grad ned. Det var i 1908: 305, i 1909: 171 og i 1910: 132, og naar Andragernes Antal er gaaet saa stærkt ned, og der sidste Aar ikke var nogen større Procent af kvalificerede Andragere imellem dem, end at Pengene slog til, har der ikke været nogen større Opfordring til at søge en Forhøjelse af Beløbet, netop da Bevillingen maa anvendes efter bestemte Begrænsninger, som ere truffene i sin Tid dels af Finansudvalget, dels ved Forhandling med daværende Indenrigsminister Sigurd Berg.

Naar man vil opgive disse Grænser, er det en helt anden Sag, saa vil der være Brug for store Mængder af Penge. Hvis man vilde gaa til, som for Resten det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds hentydede til forleden Dag, da der var Tale om Husmændene, at yde Driftslaan i al Almindelighed, hvis Formaal var at sætte enhver nogenlunde hæderlig Person i Stand til at skaffe sig Midler til at drive en Næring, altsaa, hvis man uden saadanne Begrænsninger vilde yde Driftslaan, saa vilde der kunne anvendes meget store Beløb, da Haandværk og Industri tælle mellem 80,000 og 90,000 selvstændige Udøvere her i Landet, og der er hvert Aar en Tilgang af et eller flere Tusinde, hvoraf den store Mængde er Smaaafolk. Selv om man trak fornuftige Grænser for saadanne Driftslaan — naturligvis skulde de vedkommende være hæderlige og ordentlige Folk —, er det ganske klart, at der meget godt vilde kunne anvendes nogle Millioner i Stedet for 75,000 Kr. til disse Laan aarlig. Men det er jo netop et stærkt begrænset Omraade, der er fastsat for disse Laan.

Naar der fra Haandværkerstandens egen Side ikke er søgt om en saadan Ud-